

Dular., Sompod Ar Lahanti Reak' Golpo

Mit't.en gharon'j tahe~kana. Ona gharon'j re do pe hor. ko tahe~kana. Mit' okte ona gharon'jren maejiu do or.ak' bahre od.okok' re pea har.am hor. dur.up' akane n'elket'koa are kuliket'koa in' do okoe ho~ ba.n' urum let'pea, a.d.i a~t. pasec' ren'gec'et'pea onate or.ak' sec' bolok' pe, ape la.git' jomak' in' brbosthayeda. Menkhan onko do uni maejiu ko kuli kedea or.ak'ren ma.lik do menaea se ban'? Uni doe ror. rua.r.ak' koa ba.nuya bahretey senakana. Onko ko metadea tahle bale bolo dar.eak'a or.ak' sec' do. Ado a.yup' sec' ona or.ak'ren ma.like rua.r.en khan uni maejiu do jotowak'e la.iadea ar ma.lik doe metadea onko do la.iakome in' don' rua.r. akana or.ak'te, or.ak' sec' bolok' la.git' in' ne~otayet' ko kana. Uni maejiu od.ok' kate or.ak' sec' bolok' la.git'e ne~otaket'koa. Unre ho ko ror. rua.r. adea ale do nonka hoho kate bale bolo dar.eak'a. Ar ho~e kuliket'koa cedak' nit do ar ho~ cet' muskiltape? Ape ko ror. rua.r.adea aleak' n'utum menak'talea nonka leka mit' hor.ak' n'utum do Dular., arm it' hor. do Sompod ar mit' hor. do lahanti.

Onate ar ho~ or.ak'te bolo kate got.ae me okoe dom hoho alea. Uni maejiu do katha do ac' jawaeye la.iade khan a.d.i hahar.ae bujha.u keda ar ac' jawae do a.d.i kusi katek'e metadea Sompod ge bolok' metae me uniye bololen khan pasec' a.d.i a~t. bon kisa.r.ok'a. Menkhan ac' ba.hu do bae kusilen uni doe men keda Sompod do ban' in'ak' hudis pasec' lahantige bon hoho ae khan boge hoyok'a. Menkhan unkin ren kur.i do jotoak' kathae an'jomet' tahe~kana, unkin cet' ko kin galmarao et' tahe~kan ar uni doe metak'kina cet' aben do baben khojok' kana Dular.ge jemon ben hohoe tahle abo or.ak' do dular.te perejok'a? Uni ac' baba doe men keda alan' ren kur.i ak' kathagelan' an'joma Dular.ge aboak' gharon'j re per.a hisa.bte bon ne~otayea. Uni maejiu do bahretey od.okena are kuliket'koa ape mod re okoe ak' n'utum do Dular., unige tehen' do ale ak' gharon'j ren maran' per.a.

Dular. n'utuman har.am hor. doe ten'goyena ar or.ak' sec' bolok' la.git'e mond.haena ina. tayomte ge sarec' barea hor. Sompod ar

lahanti ho~ uni tayom tayomtekin boloyena. Onko n'elte uni maejiu doe men keda a.d.i hahar.a in' ma Dula.r. in' hoho ade Sompod ar Lahanti do ban' men khan cedak' aben do ben hijuk' kana? Onko do ko metadea Sompod ar Lahanti pa.hil ren hoho a.kin re ho~ unkin do bahre rege kin tahe~kok'a ente Dula.r. okarey tahe~na Sompod ar Lahanti ho~ uni son'ge kin tahe~na. Okare Dula.r. bae tahe~na Sompod ar Lahanti ho~ bakin tahe~na.

LeIha Ja~wa~e Gomket Rean'

Sedae jugre, kathae, mit't.an' ho_r.ren ho_po_nerat ja~wa~e gomkete tahe~kana mit't.an' atore. Ado_ mit' dhao, kathae, ac' eskarge ho_n'har hanhar or.ak'te se_ na.iha.rte, pe_r.a ho_ro_k'e se_nlen tahe~kana. Ado_ unre uni hanharte_t' bud.hi do_e daka utuyet'a, ar uni tuluc' ho~_e galmarao kana. Ado_ enka bar.aetege a.yup'ena. Ad_o unre uni bud.hi do_ ha.nd.ua.ye utulet'a, ado_ daka utukate dak'e tan'adea daka jo_m la.git'. Ar silpin' ar.e se_nrege gand.o do_e belaea. Ado_ a.buk bo_lo_kate ona gand.oreye dur.up'en khan do_ daka utui a.guadea. Ado_ jo_m jo_khe_n uni ja~wa~e gomket do_ jel utu lekae a.uka.uet'a, ar kuti se_ bae n'amet'a. Khange ado_e kulikedea, Henda go_, cet'ben utu akat'a? Balin' at.kart.hik dar.eak' kana. Ado_ uni ja~wa~e gomket dea se_nre do_ mat' silpin'ge tahe~kana.

Ad_o bud.hi do_e me_nket'a, O_ne_ ja~wa~e, aben dea se_nre me_nak', onagelin' utu akat'a. Ado_ uni ja~wa~e gomket do_ be_n'ge_t' a.curkateye n'e_lket' do_, mat' silpin' kan. Ado_e n'e_l hapekat'gea, cet' ho~_ bae ro_r.let'a, ar uni bud.hi ho~_e ina.k'kat'gea. Khange uni ja~wa~e gomket do_ ac' mo_ne_ mo_ne_teye me_njon' kana, Noa utu do_ a.d.i sebelkidin'a; sanam ho_r. na~ha~k'ko ja.pit'le khan, noa silpin' do_n' a.tkirgea. O_nka ac' mo_ne_reye hudis do_ho_kat'a. Ado_ sa.ri jo_m bar.akateko jagayena. Ado_ sanam ho_r.ko ja.pit'ket' khan do_, hape hapete beret'ente ona silpin' do_e rar.aket'takoa, ar ona n'inda.rege ona silpin' do_e gugu a.tkirket'takoa. Ado_ un jo_khen do_

bako disa ledea. Ado setak' sim rak' jo khe ko e bhe nen do ko n'e_l
bar ayet', silpin' do ba nuk'. Ar uni ja~wa~e gomketko ho ho_ae kan
do bae go_n'et' kan. Ado ko me_nket'a, mase n'elepe, bhala menaea
se_ban' ; bae go_n'et' do. Ado sa_riko n'e_l bar akede khan do
ba_nugic'an. Khange ado uni bud_hi ho_r do a.d.i garteye landa
go_t'ket'a. Ado onko ho_po_nte_t' kur_i do ko kulikedea, Henda go_
cet' un garte do_m landaket'a?

Ado unre uni bud_hiye la_iako kana, Noa silpin' do na, ten'amge
dhorae a_tkir akat'a. Holanok' ha_nd_ua_n' utuadea; ado unreye
me_nlet'a. Henda go_, cet'ben utu akat'a? Balin' at_kar t_hik dar_eak'
kana. Ado unren' metadea, O_ne_ ja~wa~e, aben dea se_nre menak',
onalin' utu akat'a. Ado pase_n onate silpin' do pase_n ten'amgeye
a_tkirket'. Ado onae la_iat'ko khan do. Sanam ho_r ado a.d.i
ba_r.ic'ko landaket'a, arko me_nket'a, Nui ten'an' do a.d.iye
lelhagea. Ado sa_ri uni lelha ho_r do idikate ona silpin' do_e
rar_a d_hin'ga_l san'galket'te mit' mit'te jo_to_e samak'
kut.ra.ket'a; ado uni ba_hui metae kana, Ma noage tehen' do utuime.
Ado uniye me_nket'a, Noa do cet' lekan' utuia? Noa ro_ho_r mat' do
sebel? Noa do ban' sebel. Am do a.d.im lelhagea. Ado unre uni
do_e me_n rua_rket'a, Ban'a, a.d.i mo~n'j sebel. Holanok' ayoteko
t_henin' se_nlena, unre noageko utuadin' do ban'? Cet' ban' se_, jel
utu lekan' a_ika_iket'a. Onate noa do_n' a_tkir akat'takoa, bako
e_mok' kan ia.te. Ado ba_hutte_t'e me_nket'a, Noa ro_ho_r do_e_nte
o_ko_e jo_mtem utu ocoyedin'a? Ado_e me_nket'a, Acha, ape bape jo_m
khan in'ge utua_n'pe. Ado sa_ri nokoak' katha bae se_n ocoat'tako
khanko utuadea, arko emadea daka sa~ote. Ado sa_ri rasaye dul
go_t'ket'a, ado sipikateye lapet' go_t'ket'a, ar uni ba_hutte_t' do
tan mane n'e_le kana. Ado ona rase tuluc' ban' sebelede khan do,
kut_i halan'kateye ge_r go_t'ket'a. Ado ona ho~_ bae ge_r chad_ao
dar_eat' khan do, uni ba_hutte_t' do landa bae sambr_aolet'te a.d.i
garteye landa go_t'ket'a. Ado ac' ho~_e landaket'a.

Ado_e me_nket'a, Cet' leka co_m utuket'? Bam batraolet'a, onatege ban'
sebel kana. Cekate noa kut_i do bam le_ocolet'a? Ayoe utuadin'a,
sanam kut_iye le_caba ocolet'a; kut_i do mit' go_t.e_n ho~_ ban'
n'amlet'a. Am ma e_ke_n kut_igem e_m akawadin', arc et' lekan'

kut.ilet', enkagem do_ho_kat'a; thor_a ho~_ bam le_ ocolet'a. Ado_ ba_hutte_t'e me_nket'a, In' do_ ba_n' bad_aea noa utu do_; amte bar_e_ utujon'me. Ado_ sa_ri ac'teye utuket're ho~_ ban' le_len. Ado_ khange bogeteko landawadea; ado_ e_n hilok' Lelhageko bahnakedea, ar n'ame picheko a_r_isea, onageko metaea.

M_it't_en Raj Ar Gun'ga_ Ho_rak' Katha

Sedae jugre, kathae, oka o_kte_ co_n' mit't_an' khub maran' kisa~r_ raje tahe~kana, ar uni eskarge got_a disa_m kathaeye do_ko_l akat' tahe~kana. Ar uniren do_ a.d.i uta_r ga_i kad_a, me_ro_m bhid_i, ha_ti, sado_m, u~t., gadhako tahe~kantaea; ar sor sipa_hi ho~, a.d.i uta_r laskarko tahe~kana- taea, ar amla kapla, dewan mosodi, be_to_n' be_to_n're jo_to_ge menak' idikoa. Ar dho_nte ho~_ purun menaete uni raj do_ ac' mone_re a.d.i ra_ska_i a_ika_ua, ar mo_ne_ mo_ne_teye me_na, Dha_rtijre do_ in' khon maran' do_ cele ho~_ ba_nuk'koa. Ado_ noa kathage uni raj do_ dinge mo_nreye me_njon'a, ar phut_a_u do_ o_ko_e t_hen ho~_ bae phut_a_ua, are me_na, Noa katha do_ bhala o_ko_eko buj dar_eketin'a se_ ban'? Ado_ ho_r.ak' mo_ne a_tkara me_nte mit' din do_ ac'ren jo_to_ no_ko_r cako_r jo_n munise metat'koa, Gapa do_ nia_ bela_nia_ o_kte_ jo_to_ge mit' mit'te no_nd.e hec' jarwak'pe, mit't_an' kathan' kulipea.

Ado_ sa_ri sanam ho_r.ko la.pa_iyente ona o_kte_ do_ jo_to_ge uni raj t_henko ha_jirena. Ado_ raje od.okenteye kuliket'koa, e_n kathae, Jo_to_kogepe hec' akana se_ ban'? Ado_ko me_nket'a, Am or.ak're a_curok' kan ho_r_ do_ bale a_gulet'koa, e_ke_n amren gutikogele hec' akana. Ado_ raje me_nket'a, Ban', ape mo_to_gen' kho_jet'pea, disom perja do_ ban' n'am kana. Ado_ko me_nket'a, To_be_ khan jo_to_gele ha_jirena. Ado_ ma cet'ko katha la_git'em to_lo_pketlea, ona do_ phut_a_leme, to_be_ bale buja. Ado_ unre raje me_nket'a, To_be_ khan

ma an'jo_mtin'pe. Oka katha in' metape, ona reak' jobab eman'me. Ado_ko me_nket'a, Ma ro_r.me. Ado_unre raj do_ jo_to_ ho_r. saman'reye me_nket'a, Mase_ la.ian'pe bhala in'ak' mo_nre do_ cet' bhabna me_nak'tin'a se_ ban'a; in'ak' mo_nre cet' in' me_net'a, ona la.i rua.r.an'pe. Ma ina.ge katha do_; ona la.git'ge ape do_n' to_lo_p akat'pea. Ado_ina. katha ro_r.katege uni raj do_e thirena. Ado_sanam ho_r.ge ako akoak' mo_nre cet' lekako bujket'a, onka lekako la.i idiket'takoa. Ado_e_ke_e_ke_te jo_to_geye n'um idiket'koa; o_ko_e do_ko la.iketa, o_ko_e do_cet' ho~_ bako la.ilet'a. Ado_uni raj okae me_n akawana, ona tuluc' do_o_koe_ak' katha ho~_ ban' n'apamlentakoa. Khange raje me_nket'a, Apeak' katha do_in'ak' mo_n reak' katha tuluc' ban' n'apamlena. To_be_cet' in' me_na? Khange raj do_dewane hukumadea, ban'ma, In'ak' mo_ne_r mo_to_n ho_r.em n'am a.guan'a. Nonkan ho_r.em n'amea, o_ko_e in'ak' mo_ne reak' katha je_mo_ne la.i dar.ean'. Onkan ho_r.nia. mit' cando mo_to_rem n'am a.gua.n'a. Ma ina.ge katha do_. Ma ado_apan a.pin ka.mi n'e_ltape. Ado_e_ne_ko ut.ha_u bar.ayena. Khange uni dewan se_mo_ntri do_bhar par.aoadexhan, mo_nre a.d.i bhabnae a.ika.uket'a, me_nket'ae, Durre! Nonkan ho_r.do_okaren' n'amkoa? Ado_e_n ho~_ rajak' katha leka ho_r.n'an'ame calaoena. Ado_okakore co_e n'am bar.a legaket'koa, ado_bae n'am dar.eat'kote, kathae, mit' din do_ac' or.ak'rege kirdhume dur.up' thirena, ar cele tuluc' ho~_ bae ro_r. bar.ayet'a, hape akageae, ar belayenre ho~_ bae um hijuk' kana. Ado_onka momoyet' n'e_lte ho_po_nerat do_se_n sorenteye kulikedea, Henda baba, cak'onka ba.pur.ic' do_m dur.up' akana? Cet'em bhabnak' kana? Enan khon mulinge dur.up' akan in' n'e_let'mea; belayena, do um hijuk'te jo_mme. Ado_e_nre ho~_ apatt'e_t' do_cet' bae ror.let'a, hape akangeye tahe~yena. Ado_enka me_n bar.akatege uni kur.i do_or.ak' se_ne calaoena. Ado_ona tayo_m arho~_e n'e_le kan do_e dur.up' akange.

Ado_uni kur.i ar en'gatte_t' jo_to_ ho_r.ge unit .hen he_c' sorenteko kuliyede kana, uni kur.igeye kukli kana, metae kanae, Henda baba, cedak' bam um hijuk' kana? Cet' bhabna me_nak'tama? Ma la.ime. Ado_unre uni mo_ntri dewane me_nket'a, Ia., bit.i, am do_cet'em bad.aekea, am gidra. ho_r.do_? Ad_o erate_t'e me_nket'a, mase_e_nte la.ialeme, pase_dole_bujha.uket'ge. Ado_unre unu dewane me_nket'a, Rajin' do_nonkae akawadin'a, ban'ma, Nia. mit' cando mo_to_rege

nonkan mit't.an' ho_r. n'awan'me, in'ak' mo_n reak' katha je_mo_ne
la_i dar_ea.n'; in'ak' mo_nre cet' in' me_net'a arc et' in' hudiset'a,
ona katha reak' je_mo_ne ro_r. rua_r.a.n', onkan ho_r. in' do_
a_gua.n'me. Ado_ bit_i, oinkan ho_r. do_ okaren' n'amkoa?
Da~r.a~ket'a.n', nia. dhara dha.r.tiren ho_r. do_ jo_to_n' kuli
bar.aket'koa, ado_ onkan ho_r.ge ba.n' n'am dar_eat'koa. Ar se_ din
ho~_ tiogok' kana, ado_ raj do_ cet' in' ro_r. rua_r.aea, onan'
bhabnak' kana. Ado_ ona katha an'jo_mkate uni ho_po_nerat do_e me_n
go_t'ket'a, Noa do_, baba, cet'em bhabnak' kana? Ma um hijuk'te daka
jo_mme. Ma onkan ho_r. do_ in'in' n'awana. Ado_ oka hilok' raj t.hen
do_ calak' hoyok'a? Ado_e me_tadea, Ne~_k'e~_ tiok'ena, gapa mean'
khange. Ado_ kur_iye me_nket'a, Acha, calak' hilok' do_ la.ian'me,
in'in' n'am a.guama. Ado_ kathae, mo_nre thor.ae bhorsa n'o~_k'ena,
arho~_ thor.a do_e dhokak' kangea. Ado_e me_net'a, O_ko bad.ae, pase_
noa do_ ba'n' jo_met'te, daka jo_m ocon' reak'ko rika.yet'te pase_
onka do_e me_net'. Arho~_e me_nket'a, Achan' n'e_lletaege. Ado_ enka
me_n bar.awanteye thirena. Ado gapa leka calak' din ado_ tehen' lekare
kuliye de kana, metae kanae, Ia. bit_i, okor ho_r. do_m n'awa.n' kana?
Gapage co_n' calak' din do_. Ado_ kur_iye me_nket'a, Ia. baba,
e_nd.e_khan gapa setak'ge uni ho_r. in' ha.jirama. Ado_ kathae,
lut.uk' lut.uk'e gitic' an'gayena. Ado_ setak' khange uni kur_iye me_n
go_t'ket'a, Ma baba, umok'te jo_m dar_ek'me, uni ho_r. in' a.guam
kana. Ado_ kathae, uni dewan ho~_e umebteye jo_m dar_eyena. Ado_e
me_nket'a, Dini ma~_i, uni ho_r. a.guan'me. Ado_ kathae, akoreng
bhid_i gupi guti kor.ae tahe~_kantakoa; ar uni kor.a do_e gun'ga.gea,
ro_r. ho~_ bae ro_r. dar_eak'a, ar an'jo_m ho~_ bae an'jo_m dar_eak'a-
onkan ho_r.e tahe~_kana. Ar kor.aren ho~_ juda.ge bhid_i me_ro_m do_
me_nak'kotaea, ar uni dewanren ho~_ bhid_i me_ro_m me_nak'kotaea, ar
gupi do_ uni gun'ga. ho_r.geye gupi kantakoa. Ar uni ga.n'garen ho~_
pea bheda me_nak'kotaea. Ado_ uni gun'ga. kor.age uni kur_i do_e
ho_ho_ a.gukedete dakako emadea are bhe_dadea, banima, In' baba sa~_ote
raj t.hen ben calak'a. Ado_ uni gun'ga. kor.a do_ cet' ho~_ bae
me_nlet'a. Ado_ daka jo_m bar.akate uni kur_i do_e me_nket'a, Ma baba,
sapr.aok'me. Ado_ dewane me_nket'a, Ukuric', ma~_i, uni ho_r. do_?
Ado_ uni kur_iye me_nket'a, Uni baba, aboren bhid_i gupiyic'ge, idiyem
tho_. Ado_ apate me_nket'a, Henda ma~_i, uni mae gun'ga. co_n', uni
do_e ro_r. dar_eak'a? Ado_ kur_iye me_nket'a, Am do_ uni bar.e_ idiyem

tho_, rajak' mo_ne_ reak' katha do_ unigeye la_i dar_eak'a, ar
ban'khan do_ o_ko_e ho~_ o_ho_ko la_i dar_elea. Ado_ ona katha
an'jo_mte dewan ho~_e me_nket'a, Sa_rige co_n' cet' co_n'; unre una_k'
ho_r.le jarwalena, okorle la_i dar_eat'a? Sa_ri tho_ bhalan' idi
legalege. Ado_ onka me_nkate, Delan' ya gun'ga., raj t_henlan'
calak'a. Ado_ e_ne_kin calaoena. Ado_ ona katha an'jo_m la_git' uni
raj t_hen do_ aema ho_r.ko jarwa hatar_ akana; e_nteko bad_ae akat'
tahe~_kana se_ban'a, mo_ne_ reak' katha la_la_i ho_r. dewan do_
na~ha~k' nia_din hilok' onkan ho_r.e a_guyea me_nte, ona ia.te ho_r.
do_ko jarwa tear akana. Ar gha_r.i gha_r.iko ko_yo_k'et'a, okor bae
hijuk' kana? Ado_ sa_n'gin'reko n'e_l n'amkede khan do_ rajko la_i
go_t'adea, dewan do_ mit' ho_r.e aguyede kana me_nte.

Khange raj do_ ona kathae an'jo_mket' khan do_e od.ok' he_c' go_t'ena;
ado_ ac'ak' dur_up'ak'reye dur_up' akana. Khange ado_ unkinkin
se_t.e_ren khankin d_ond.obot'adea, ado_ o_nd.e_ge uni saman'rekin
ten'go akana, ar uni gun'ga. do_ raj se_ngeye be_nge_t' akat'a. Khange
tho_ raj do_ uni kor_a mit' ka.t.up'e uduk' go_t'adea. Khange tho_ uni
gun'ga. do_ barea ka.t.up'e uduk' go_t'ket'a. Khange raj do_ pea
ka.t.up'e uduk' go_t'ket'a. Khange tho_ gun'ga. do_ ona pe_a ka.t.up'e
n'e_lket' khan do_, a.d.i a~t.teye hutma. go_t'ena ar o_nd.e_ khone
calao uta.rena. Khange raj do_ mo_ne_reye ra_ska.yente muluc' muluc'e
landaket'a. Ar onko jarwa akan ho_r. do_ n'e_ltegeko .hahar_ayena,
t.o_ro_d.an' lekako cahap' hapeket'a, ar cet'te_t'ge bako bujlet'a.
Khange raj do_ landawate me_nket'a, Do do do rua_r.pe. Khange uni
rua_r.e la_git' bar ho_r.kin n'ir calaoena; ado_kin metae kana, Dela
rua_r.lenme; raje me_net'a, Do rua_r. a_guyepe. Ado_ kathae, ban'te
ho~_ ban'geye rua_r.lena. Khangekin ika_dapor.-kedete rua_r.kate
rajkin metadea, e_n kathae, Ban'geye rua_r. kana. Ado_ raje me_nket'a,
Acha ika_kaepe; oka mo_nre tahe~_kantin', ona do_e la_iadin'a. Ado_
raje me_nket'a, Ban'a, dewan, khub bhage ho_r.em n'am a_guadin'a. Acha
t_hike uta_r rua_r.adin'a, bes in' khusi uta.rena. Ape do_ nuna_k'
ho_r., ina. ho~_ bape buj dar_eadin'a. Khange sa_ri o_ko_e ho~_ cet'
ho~_ bako ro_r. rua_r.adea. Ar uni dewan do_ mo_ne_ mo_ne_teye
me_net'a, Noa ka.t.up'kin uduk' bar_awana, ona reak' do_ cet' bhe_d
kana? A_kin makin bujket', in' tho_ ba_n' bujlet'a. Acha, noa katha
do_ raj in' kuliyegea. Ado_ kathae, dewan do_ bae jivilet'te raje

kulikedea, Henda raja, aben ma bhalaben bujket'ge, ale n'e_n'e_l ho_r.
tho_ bale bujlet'a; e_ke_n ka.t.up'ge uduk' bar_awanle n'e_lket'bena.
Ado_ onate do_ cet'ben bujket'a, onagen' kulijon' kana; in' do_ mit'
ka.t.up' in' uduk'adea- ona do_n' kulikedea, Raj do_ in' eskargea
se_ko tina.k'a? Uni do_ bareae uduk'ket'a-ona do_e me_nket'a, ban'ma,
Bar ho_r.aben, mit' do_ am arm it' do_ Tha_kurge- onae metadin'a. Ado_
arho~_n' kulikedea, ban'ma, Pe_a raj menak'koa? Ado_ unrege a.d.i
a~t.teye hutma. go_t'ena. Me_nket'ae, ban'ma, Bareage menak'kina, mit'
do_ amge ar mit' do_ Tha_kurge. Ado_ sa.ri uta.rgen' pa.tia.uegea,
e_nte noa kathage din hilok' mo_nren' bhabnak' kan tahe~_kana, raj
do_n' in' e_skargea me_nte. Me_nkhan nui ho_r.e bujadin'a, ban'ma, bar
ho_r.aben. Ado_ sa.ri uta.r bar ho_r.ge. Ado_ sa.ri dewan ho~_e
pa.tia.uen; ado_ e_nekin thir bar_ayena.

Ado_ a.yup' jo_khe_n dewan do_ or.ak're he_c'kate uni gun'ga. kor.ae
kulikedea, Henda ya, e_n kathae, enanok' raj t.hen in' idilet'mea,
ado_ unre raj do_ cet'e metat'mea, me_nkhan ale do_ bale bujlet'a.
Pe_a ka.t.up'e uduk'at'me khange am do_ hun' martem he_c' uta.rena.
Rua.r. rua.r.kat'meako, ado_ bam rua.r.lena. Ado_ mase_ bhe_daleme,
bale bujlet'a. Ado_ kathae, uni dewank' katha ma bae bujha.uet'; ado_
dosra ho_r.ko la.i bulha.uadea. Khange uni gun'ga. do_e me_nket'a, Raj
do_ bhed.ae ko_eyen' kana. Judi am bar_eyeye ko_elem_khan hutec', bam
sap' idikea? Ado_ in'e ko_eyen' kana. Raje me_nket'a, Mit't.an'
bhed.a eman'me. Ado_n' me_tadea, Raj kanam mit't.an' do_ cak'? Barean'
emama. Ado_ barean' go_k'ket' khan, raj do_ pe_ae n'am kana. Ado_
e_nd.ok'an' e_mok'an'. Ado_ e_nd.ekhan ita_m maraokotin'a? To_be_
a.khirge ba a.khir mit' go_t.e_n ho~_ balan' emama! Unre in' do_
edreten' he_c'ena, onate rua.r. idin're ho~_ ban' rua.r.lena. Ado_
e_ne_ cabayena. Ar uni dewan do_ tina.k' gan co_n' boskise e_r.e_
dapor.ana. Ado_ e_ne_ cabayena.

Durga .wa .ti Rani

Gar .mand .alren raja Dalpoti Raeren mit´t .en raniye tahe~kana. N´utumtae do Durga .wa .ti. Bapla tayom thor .a din khange rajae goc´ente ra .ni doe ra .nd .iyena. Ac´ren gidra . Bir Narayan ka .t .ic´geye tahe~kante ac´ge raj karbar sambr .ao hoyentaea. Noa ka .mi ho~ a .d .i hisia .rteye sambr .aokeda. Porjako a .d .i suk nira .iteko tahe~nkan tahe~na. Un jokhec´ Dillire Akbar maharaje rajok´kan tahe~kana. Ac´ren karba .ria .ko phusla .ukede khan Garmand .al jita .u la .git´e monekeda. Asaph Kha~ n´utumanic´ mit´t .en kaptan sipa .hiyenteye kolkedea. Asaph doe bujha .uet´ tahe~kana ra .ni do na~ha~k´ botorgeye keklesedok´a ar bae la .r .ha .ia.

Ba .iriko darako kan an´jomkate Durga .wa .ti ra .ni do thor .a ho~ bae botorlena. Sa .rige bad .aekan tahe~kangeae maharajren sipa .hiko tuluc´ dar .ek´ do mohn´jorgea. Enreho~ disom rukhia .i la .git´ la .r .ha .igeye got .akeda. Porjako ho~ ona an´jomkate akoak´ disom rukhia .iko sapr .aena. Bar .pe dintege ira .l hajar aswariko la .r .ha .i la .git´ sapr .ao akan ra .ni t .henko jarwayena. Durga .wa .ti ho~ sadomre dec´kate onko laha lahateye la .r .ha .i t .a .nd .iteye od .ok senena.

Ghat .amar la .r .ha .i hoyok´ kana. Ra .niak´ dil n´elte uniren sipa .hiko do hoe dak´ leka ba .iriko capot .ket´koa. Asaph Kha~ ar uniren sipa .hiko cand .bol gur .puc´kate da .da .r .tege hoyenatakoa. A .d .i muskilte Asaph Kha~e n´ir ban´caena. Noa sombat n´amkate Akbar do be ba .r .ic´e lajaoena. Mit´ bochor tala khange bujuk bujuk sipa .hia .nte arho~ Asaph Kha~ye kolkedea. Becara Asaph Kha~ nia . dom ho~ye da .r pa .nd .uc´keda. Menkhan Dillite rua .r . do bae dilleda. Nia . dom do calakite ka .miye ehop´keda. Gar .mand .alren jhogr .ae janam ocokedea. Ra .niren sipa .hiko adom do la .r .ha .ire mon bako lagaolea. Ja ud .ic´ sipa .hi ar ac´ren gidra . kor .a Bir Narayan sa~otege ra .ni do arho~ la .r .ha .ie ehop´keda. La .r .ha .i La .r .ha .ite en´gahon khad bidkin gha .l ocoena. Enreho~ la .r .ha .i do bakin thirlena. Sesre ba .iriko t .hen alo sap´ ocok´ la .git´ ra .ni do ac´tegeye mak´ topak´ena. Okarem n´am nonkan dilga .ria . do?

Casa Bhagmat

Tehen' ha.t.ia.re Bhagmat har.am tuluc' in' n'apamlena. Uni do bora caole sagar.re ladekate ha.t.ia.re a.krin'e a.gulet'a. Bhagmat har.am da cas baste nahak' do d.here kisa~r. akana; menkhan horok' d.en'gan sec', jom n'u sec', a.d.i a.da.i ba.da.i do ba.nuk'taea. Ar colon ar gun ho~ a.d.i bogetaea. Sedae leka ba.pur.ic' geye tahena. Ren'gec' or.ec' gor.oako a.d.iye ra.ska.k'a, ar per.a pa.rbha.ko a.d.i manotkateye atan'koa ar khube per.ako.

Bhagmat har.am caoleye a.krin'et' tahe~kan jokhec', Har.mae n'el n'amkede. Bhagmat ar Har.ma dokin mit' atoren kana. Har.ma ho~e casa kangea menkha a.d.iye ren'gec'gea, ona ia.te udha.r caole hatao la.git' ha.t.ia.teye senlena. Menkhan okare ho~ udha.rte bae n'amlet'a, ar heme~r.me~yok'~e ten'go akan tahe~kana. Bhagmat har.am do Har.mae hohoadea, are kulikede, " Henda Har.ma, cekate nonka mulin dom n'elok' kana?" Har.mae ror. rua.r.ket'a, " In' do a.d.i ga.r ar muskilren' par.ao akana. Nes do cas bale hoe ocolet'te a.d.ile t.ana t.ipa. akana, ar ka.ud.i d.hibua. ema ho~ ban'talete mit' din gan ho~ lac' biok' do bale jomet'a." Khange Bhagmat har.am do Har.mae kulikede, hoponme do cet'e ka.mi kana? Har.mae ror. rua.r.ket'a, " Uni do or.ak'rege menaea, or.ak' reak' emanteak'koe ka.mi bar.ayet' talea, thor.a thur.i olok' par.hae cet' akat'a, ka.miye n'am bar.ayet'a. Uni thor.a thur.iye rojgarle khan, ina.tege dinle t.alaokea. E ho tehen' do dayakate thor.a thur.i caolem emlin' khan a.d.im beskea ban'khan tehen' do ren'gec'te taken hoyok'taea."

Bhagmat har.am do bora khon gel pa.ila. caole od.okkate Har.mae emadea are metadea. " Noa reak' dam do ban'gen' hataoa, ar gapa tikin jokhec' hoponme kor.a ale or.ak'te kolkaeme; aleak' kocare utu durib aema menak'a; thor.ae a.guapea. Bhagmatak' daya n'elte Har.mawak' me~t' dak' hid.ir mente joroyentaea, arm one monete Bhagmate sarhaokede.

Jo_lha Ja_tiak' Gam

Mit't.en jo_lha do_ ato atote sado_m kirin'e da~r.a~ bar.ae kan tahe~kana; or.ak' or.ak'e kuliyet'koa, Henda ho, sado_m ho_po_npe a.krin'koa? Din hilok' onkageye kulikoa. Ado_mit't.ec' or.ak'reko metadea, Sado_m ho_po_n do_ba.nuk'kotalea, sado_m bele menak'a. Ado_ko_eko la.git'e bo_lo_yena, metako kanae, De_n ona sado_m belege ima.n'pe. Ado_onko ho_r. do_mit't.en bora bora kond.hako tiok' akat' tahe~kana; ona kond.hako od.on'adea, arko metae kana, Ne_noa bele do_sado_mak' kana, picha.ur.ire ghe~t.me khub kajakte, ban'khanem paskaoa; gar.hao bele kana, ar okare ho~_alom do_ho_bar.aea; ban'khan sado_m ho_po_n busa.k'kateye da.r.a. To_be_ina. katha an'jo_mkate uni jo_lha do_kond.ha jo_go_k'kateye mohnd.ayena; ac' do_e me_nket'a, Sado_m bele kangea ja.nic'. A.d.i a~t.e_ ra.ska.yena, ho_rre ja~ha~ekoko kuliyye kana, Cet'em mot.raket'a ho? Ado_e metako kana, Sado_m bele kana. Ado_ko metae kana, Henda ho, sado_m do_ko belea? Unreye metako kana, Bako beleyet'tegeko ho_po_no_k' kan khan, cekateko ba.d.ok' kana to_be_? Ina.ko ro_r. bar.akategeye paro_mok' kana, ar onko ho_r. do_ko landawae kana.

Calak' calak'te mit't.ec' birteye bo_lo_yena; ona mot.ra do_ho_kate racate la.git'e dur.up' akana; oka se_n khon co_n' mit't.en toyo do_he_c'ente ona mot.ra do_e ji bar.ayet' tahe~kana; ona kond.ha do_do_ho_e jo_khe_nrege posak' akana; ado_racate khon beret'kateye n'e_lket' posak' akan, ar o_nd.e_ khonge mit't.en toyoe da.r.ket'a. Ado_uni jo_lha do_e me_nket'a, Pase_c' sado_m ho_po_ngeye da.r.ket'tin'. A.d.i a~t.e_ uh uhket'a are hahawae kana ten'go ocoye la.git'; onka me_nkateye lagakedea, me_nkhan ban'geye tiok' dar.eae kana, sara dine khuda.ukedere ho~_bae bataolet'a, d.her n'inda. ha.bic'e khuda.ukedere ho~_bae sap' dar.eadea. Or.ak'te rua.r. jo_khe_n do_khube n'inda.yena; ho_rre kombr.oko n'amkedea, ado_ko metae kana, O_ko_e kanam ho? Unre uni ho_r. do_e me_nket'a, in'ge ho, per.a ho_r.. Ado_ko metae kana, Okatem se_nlena ho? Unre ar ho~e

me_nket´a E_ho, mit´t.ec´ sado_m ho_po_nin´ khuda.uede tahe~kana. Ado_ko metae kana, Okarem n´amledea? Ado_e la_iat´koa. Belegen´ kirin´let´a. Ado_ko metadea, Cele belem kirin´let´a? Ado_e metat´koa, Sado_m bele kirin´katen´ a.guyet´´ tahe~kana, racate me_nte noa barren do_ho_let´a, unrege busa.k´enteye da_r.ket´a. Ado_ unreko metadea, arko dhomkaokedeadea, Dhur boka, sado_m do_ko belea? Uni jo_lhae ro_r.rua_r.ket´a, Bele ban´ khanko cekaea. Ado_ko bujha.uadea, Sado_m do_ban´ko belea, e_r.e_ket´meako, dela allele idimea. Ado_e me_nket´a, Okatepe idin´a? Metadeako, Sado_m kombr.o. Me_nkhan bae pa.tia.uk´ kana; metako kanae, Okarepe n´awan´a? Ado_ko metae kana, Dela se_, ale tuluc´ gatek´me, tina.k´ sado_mem cekakoa.

Ado_ uni ho_r.e me_nket´a, Acha, delabon. Ado_ko calaoena mit´t.en kisa.~r.or.ak´re kombr.oe la.git´; dealko mak´ bhuga.k´ket´a, arko metadea, Do_, bo_lo_k´me ar bhage bhage jinis a.guime. Ado_e bo_lo_yen khan uni jo_lha do_ mit´t.ec´ hat.ak´e n´am od.okket´a are metako kana, No~k´o~e. Ado_ onko do_ ba_i ba_iteko khae kho_ae kana, Noa do_ bhage jinis kana? Do, arho~ bo_lo_k´me, khub bha.ri jinis a.guim. Uni jo_lha do_ se_n rua_r.kate janteye a.guket´a, are metako kana, No~k´o~e. Ado_ onkoko metae kana, Dhut lelha, to_be_rege enan do_ko e_r.e_let´mea. Noa do_ bha.ri jinis kana? Noa ma jante kan; do arho~ bo_lo_k´me ark hub sapha jinis a.guime. Uni do_e bo_lo_yente t.ukuc´re dakae n´amket´a, ar ona daka do_ had. bad.e a.gulet´a. Unre ona or.ak´ren ho_r.ko disa.kedeadea, arko laga od.okkedeadea. Onko kombr.o ma jo_to_ko da_r.ket´a, uni do_ko n´ir ba.giadea; tayo_m tayo_mte, Hape_ho, hape_ho, me_nkateye da_r. idiyet´a; laga tiok´ket´koae. Ado_ko metae kana, Am do_ bale gatemea, bhage bhage jinis bam od.oket´a. Ado_e metako kana, Acha nit do_n´ od.ok ad.oena. Ado_ onae me_nket´khan do_ko gatekedeadea. Ado_ mit´t.ec´ raj or.ak´teko calaoena kombr.o; o_nd.e ho~ dealko la bhuga.k´ket´a, ado_ unigeko bo_lo_ocokedeadea, khange bo_lo_kate janteye od.ok´ket´a are metako kana, No~k´o~e ho, bha.ri jinis do_ban´ kana. Ado_ko metae kana, Hut., am do_ban´le gatemea; enana ho~ jantegem od.on´at´lea ar nit ho~, me_n da_r.me ale t.hen khon do_. Ado_e metat´koa, Acha nit do_ bhage jinisgen´ a.guia.

Bo_lo_kate mit´t.en d.hulkiye n´amket´a, ar ona ru ruteye od.okena

onko t.hen; ado_ onkoko manayede kana, metae kanako, Alom ruia, ban`khanle disa.ia. Ado_ko metae kana, Noa do_ cedak'em a.guket'a? Noa do_bo joma? Ado_ uni ho_r.e me_nket'a, To_be_ khan cet' in' a.guia? Dela bon jo_to_ ho_r.gebon bo_lo_k'a. Ado_ uni do_e lahayen takoa, a.yur aderket'koa; ac' do_ mit't.en kandhare tumdak'e n'amket'a ar rurui dhura.uenare are ho_ho_ako kana, No~k'o_~e ho, bhage jinisin' n'amket'a. E_nre ho~_ uni rajak' or.ak'ren ho_r. do_ bako disa.yet'a; onko kombr.oko modern mit' ho_r. se_nkate uni ho_r.e manaye kana, khae kho_ekateye metae kana, Alom ruia, ban`khanko sap'bona. Khange uni lamo_t. ho_r. do_ a.d.i n'inda. hoeyenkhan re_n'ige_c'kede. Rajren mit't.en mahrae tahe~kana; uni mahrae do_ toa duha.ukate ac' t.hengeye basan' do_ho_ akat' tahe~kana; uni ho_r. do_ mahrae gitic' or.ak'teye bo_lo_yena; n'e_lket'ae, mit' kara toa culha.reko conda akat'a; caole n'amket'te ona toareye khadleket'a, daka. isinket'a, jo_mket'ae. Mahra tikin do_ har.am bud.hi parko_mrekin gitic' akan tahe~kana; ado_ uni maejiu do_ ac'ak' tire bo_ho_k'e lade akat'taea ba.lis leka, ar ti talka do_ atan' akan leka n'e_lok' kana; uni lamot. ho_r. do_e hudisket'a, pase nui a.ima.i do_ in'ge daka. ko_eyen' kan. Khange ona tiregeye loadea lo_lo_ daka. Uni a.ima.i do_e lo_yen khane n'ir beret'ena, are ka.uma.uket'a; khange jo_to_ kombr.oko da.r.ket'a, ar ac' do_, pa.cri bhitrire busup' cake tahe~kana, ona co_t.reye de_c'ena; kombr.o do_ cet' ho~_ bako idilet'a.

Uni ho_r. do_ busup' co_t.rege lut.uk' lut.uk'e gitic' an'gak' kana; setak' jo_khe_n od.okok' la.git'e asbasaoena; khangeko n'amkede. arko ho_ho_ket'a, Nu~k'u~i ho kombr.o. Uni ho_r. do_e me_nket'a, Ban' ho, kombr.o do_n' ban' kana. Onko ho_r. do_ko me_nket'a, Ma ho to_le ma ar dale ma! Uni ho_r. do_e ro_r. rua.r.ket'a, Alope dalen'a, alope to_len'a, in' do_ kombr.o do_n' ban' kana; kombr.o bo_ro_n'ko he_c'len tahe~kana, onkogeko a.guledin'a. Ado_ko metae kana, Kombr.o m ban' kan khan cekatem gatelena? Me_nket'ae, In' do_ sado_m kirin'in' he_c'lana, unre kombr.oko n'amkidin'a, arko metadin'a, Delale gatemea. Khange eskarenten' he_c' ad.oyena onko sa~ote; ado_ko metan' kana, De_ kombr.ole idimea, bogen' he_c'en, ban`khan ape or.ak' reak' jinis do_ sanamko idi cabaketapea. Raj ho~_ko pa.tia.uenare, metae kanako, Sa.rige, bhage am re_n'ige_c'tem dakaket'te kombr.om lagaket'koa. Unreye me_nket'a, He~_ e_nte tire lo_lo_ dakan' loadea disa. ocoyea

me_nte; ho_ho_le khan ma onko kombr_oko ruhet´kin. Mit´ jaegare nonkagele bo_lo_lena, unren´ gulmallet´a, unreko ruhet´lidin´a, onate nia_dhao do_ban´ ho_ho_let´a.

Khange onko rajko me_nket´a, Acha ud_im bogeket´a, ban´khan a_d_i uta_r jinisko idiketalea, tha_ri ba_t_i, lot_a emanteak´ko, aema jinisko sajaolet´ tahe~kana. Ado_ko ho_ho_adea, Acha dela no_te_ge hijuk´me. Mit´t_en pa_cri bhitri se_nko ho_ho_aderkedea, o_nd_e_ye n´e_lket´koa, aema uta_r sado_mko to_l akat´koa; ado_e metako kana, Noko sado_m do_pe a_krin´koa se_ban´? Ban´khan dini mit´te_c´ ima_n´pe, tina_k´pe damea? Ado_ko kulikedea, Tina_k´ t_aka menak´tama? Uni ho_r do_e me_nket´a, Pea t_aka menak´tin´a. Ado_ko metae kana, Ina_k´getama? Ado_e metako kana, He~_, raj, ina_k´getin´a; re_n´ge_c´ ho_r ka_na_n´, okaren´ n´ama? Unre raj do_bujha_ukateko metadea, Acha, ban´le damam kana, ma enkatege idiyem, ja~ha~et_ak´geyem khusiae kan bin damtege idiyem; am ia_te e_nte a_d_i uta_r jinis ban´caoentalea, Khange uni jo_lha do_a_d_i khusiyente sado_me to_lkedea are tia_k´ od_on´kedea.

Tuma_l: Santal Folk Tales

Sim Hopon

Mit´ din mit´t_en ka_t_ic´ macha sim hopon ac´ gogo tuluc´ gudr_i khone od_on´ ena. Od_on´ torage sim kisa_r saman´re tin´gu akankin n´am kede. Khange sim en´ga do ac´ren hopone metadea “ nui do alan´ ren ma_lik kanae. Ja~ha~tinregei hoho am nui t_henem da_r_ edea. Ente nuiak´ dayatege ban´cao menak´lan´a”. Sim hopone ror_rua_r_adea “ t_hikgea”. Sim kisa_r do unkin khudie erak´kina. Ar unkin do khot´ – khot´, cia_p´ – cia_p´ ate jojomkin lagaoena. Ina_tayom sim hopon ar sim en´gat do barhete dar_ankin od_okena. Da~r_a~ da~r_a~te saman´re mit´t_en pukhrikin n´amkeda. Ac´ gogoe menkeda – “ E bet_a noa do pukhri kana. Pukhri re do alogem phed_ok´a, ban´khan dom unum

gojok'a". Sim hopone menkeda – " t.hikgea". Hors en idiyena. Ar sim en'gat do aema lekan sikha.una ac'ren hopone cet'adea. Ar sim hopon ho~ jotoak'ge lutur kir.bit' kateye an'jomedada. Ban'gei a.r.isok' kana. Ja~ha~nak'gei n'elok' met' lond.o – lond.o kateye n'eleda.

Ente nia.ge pa.hil dhom gudr.i barhei od.ok' akana. Hor. ar.ere menak' ha.ric' – pa.sir jomak' cet' leka jom lagak'a, sim en'gat do ac'ren hopone cet'adea. Metadeai – " Pa.hil re nonkam paskaya, adom joma". Sim hopone menkeda " t.hikgea". Hante nate da~r.a~ bar.ae re koyok' bar.ae jokhec' sa.n'gin're mit't.en bir.gajar. kin n'am keda. Sim en'gat doe menkeda – " Hanem n'en'elkan ona do bir kana, ond.e do aema lekan jojom janwar menak'koa. Mat. mat. ond.e alom bolok'a. Ban'khan do jom re ho~ ko jom megea. Sim hopon do bohok' mit' ar.e koce kateye menkeda t.hikgea. Ad.epaseren aema sim hopon mit' tuluc' ko gatek' kan tahe~kana. Mit' gha.r.i tayom jhogr.ak' ko ehop'ena. Khange sim en'gat ac'ren hopone metadea – ar hankum n'elet'ko kan jhogr.ak' kanko onko leka alom jhogr.ak'a. Ba.r.ic' hopon tuluc' ho~ ho~ alom gatek'a. Ban'khan am ho~ pasec' onko leka ba.r.ic'ak' em cet'a. Sim hopone menkeda t.hikgea. Pa.chim sec' sin' candoe unumok' kan tahe~kana ar arak'gey n'elok' kana. Ac'ka ge gajar. khon toyoko rak' got' keda hukka hua. Ac' gogoe menkeda dela usa.rate ban'khan toyo doko jom lan'a. Sim hopone menkeda dela.

Sikha.una

Abo do aboren gidra. ka.t.ic're cet' leka bon cet' akoo. Onkageko hara buruk'a. Ente ka.t.ic' re ja~ha~nak' gebo n'el cet' akoo, ona geko pa.tia.uk'a. Mit't.en katha menak'a " loha jokhon leher tahe~na, un jokhec' amak' sana leka gor.on em em dar.eak'a. Loha ket.ec' lenkhan amak' sana leka gor.on bam em dar.eak'a. Cet' leka ka.t.ic' akana onkage tahe~na. Ar ho~ bon n'ela sim ja~ha~nak'ge paska kateko joma onkage abo ho~ ka.mi kate jom lagao abona. Sim en'gat jemon ac'ren hopone metadea sim kisa.r. batao la.git' onkage abo ho~ aboren gidra. ko bon meta koma – Isor bataoe la.git'.

Mitt_en Lelha T_uar Kor_a

Sedaere, kathae, mit't.en t.uar kor.ae tahe~kana. Ado_ba.i ba.ite uni gidra.do_e hara idiyena; me_nkhan ja~ha~nak' ka.mi eman se_nte do_d.here lelhagea. Mit' dhao en'gate kulikedea, Henda go_, in'ak' bapla do_hoe akana se_ban'? En'gat do_e metadea, Amak' bapla do_, ba.bu, gidra.re hoe akantama phalna atore. Ado_uni kor.a do_e me_nket'a, De_n go_, sa.tu sambara.n'me, pan'ja a.guyea.n'. Ado_uni en'gatte_t' do_e sa.tu sambaradea. Ado_e calaoena; calak' calak'teye pan'ja n'amket'a ba.hu or.ak', ar onko do_ ja~wa~e gomke me_nte ko atan' daramkedeae, arko per.a bar.akedeae khub leka. Ar tayo_mteye pe_r.a bhagaoen khan do_e metat'koa, Calak'alini', bida.ka.lin'pe. Ado_ko bida.kat'kina. Uni kor.a do_lahateye od.okena, ar uni kur.i do_a.d.i tayo_m. Ado_uni kor.a do_mit't.en dare but.a.re dur.up'kateye ta.n'gi akadeae, are n'e_l daramedeae. Ar uni kur.i do_dustur lekako sindur go_t'adeae. Ar ca.ndire jo_ro_n' jo_ro_n' sindur n'e_lket'te uni kor.a do_e me_nket'a, Ba.hu me_nte man' idiyede, me_nkhan bo_ho_k' par.ak'entae do_; nui do_e gujuk'a, bae ban'caok'a; ba.n' do_ho_yea, nui do_n' bo_do_lea.

Ona takrege mit't.en ho_r. ona ho_rte mit't.en d.an'grae idiye kan tahe~kana. Khangeye metadeae, Dini ho, nui d.an'gra do_ima.n'me, nui in' do_n' emama. Uni ho_r. ho~_e kusiyena. Ado_uni d.an'grae hataokedeae. Ado_calak' calak'te mit't.en d.a.d.i lekae n'amket'a, ar o_nd.e_ye jira.u n'o~_k'ena; khange uni d.an'gra do_dustur lekae ad.oyet' kana. Ado_uni kor.a do_uni d.an'grae be_n'ge_t'ae kana are me_nket'a, In' ba.hu do_bo_ho_k' par.ak'entaeae, onaten' bo_do_lkedeae, ar nui ho~_ nitok' do_lac' bo_go_c'entaeae, o_ho_e ban'caolena; nui ho~_e gujuk'geae, ba.n' do_ho_yea nui ho~_. Onakoe mo_ne_jon' tak khange mit' ho_r. ona ho_rteye hijuk' kana, mit't.en me_ro_me idiye kana. Khangeye metae kana, Henda ho, nui me_ro_mem e_mkok'a? Nui d.an'gran' emama. Uni ho_r. do_a.d.iye kusiyena. Khange uni me_ro_me hataokedeae, ar d.an'grae emadeae. Ado_calak' calak'te mit't.en gad.ae

n'amket'a, ar o_nd.e_ do_ jo_m la.git'e dur.up'ena, cet'ko co_n'ko kol akawade na.iha.r khon, ado_e jo_jo_m kana, ar me_ro_m do_e to_l akadea. Ado_e jo_jo_m kan tuluc' uni me_ro_me be_n'ge_t'ae kana, ac' cet' leka mocae lar.aonet'a, me_ro_m ho~_ akoak' dustur lekae pa.k'gur kana. Khane me_nket'a, Nui me_ro_m do_ ya, in'e besain' kan do_, ban' do_ho_yea. Ado_e jo_m bar.aket'teye jira.u akana. In'a.k' khange ho_r. mit't.en kond.hae idiyet'a. Khangeye metadea, E_ ho, ona kond.ha ima.n'me, in' do_ me_ro_m in' emama. Khange uni ho_r. do_ kond.ha bo_do_l me_ro_me n'amkedete a.d.iye ra.ska.yena. Khange ado_e calao idiyena ar or.ak'e tiok'ket'a.

Ado_ a.d.i ra.ska.te kond.hae ge_t'ket'a, ar ac'geye utui la.git' karahere bhoraokate khange khube jolak' kana; tayo_mte ona do_ le_yen khan ona do_ se_n'ge_l ta.piste khub khad he_d.e_jok kana. Ado_ uni kor.ae me_net'a, A.ijo, in' do_ me_ro_m se_ celeye mita.n' kana, onateye bo_d bodaon' kana. Arho~_e jol jolak' kana, ar onka khad khadge he_d.e_jok' kana. Khane me_nket'a, Alom bo_d bodaok'a, ban'khan in' tawak' ge_jermea. Me_nkhan tina.k'e jolak' kan, una.k'ge onka sad.e kana. Ado_ edrete racateye kut.un' od.okket'a, are tawak' ge_je_rket'a, are me_nket'a, Ma nitok' do_ bo_d bodaok'me. Ado_ uni kor.aren en'gat jo_to_ uniak' katha an'jo_mte ar ona ka.mi n'e_lte a.d.iye mo_n dukena, are metae kana, Cekate, ba.bu, una.k' do_m lelhawa? Cet' lekatem a.sulok'a? Ado_ tahe~n tahe~nte hor.o irok' din tiok'ena. Ar uni kor.a do_ cet' ka.mi ho~_ bae bad.aea, cekate hor.o ho~_ko ira ona ho~_ bae bad.aea. Ado_ uniren en'gat do_e metadea, Do ba.bu, datro_m idite hor.o irok' calak'me. Khange uni kor.a do_ datro_m sap'kate hor.o khe_tteye calaoena, ar datro_m do_ hor.o buda.t.hene do_ho_ket'a, are me_nket'a, Ma khub irok'talan'me; in' do_ dakan' a.guia or.ak' khon.

Ona me_nkateye calaoena or.ak'te. Ado_ en'gat do_e kulikedea, Tina.k' e_m irket'a, ba.bu? Uni do_e me_nket'a, Datro_mgen' me_n ot.o akawadea, khub leka irok'talan'me, dakan' a.guitalan'a; de_n bar bakhra daka ima.n'me, datro_m ja.nic' re_n'ge_c'edea, calao go_dok'a.n'. Khange uniak' katha leka en'gat do_ bar bakhrae emadete ye calaoena. Ado_ se_nkateye n'e_lket'a, ban' ir akana, enkage menak'a. Ado_e me_nket'a, ban' do_ tehen' do_e rua.k' kan, ona ia.te ban' irok'

kan. Khange datro_m sap'kateye tunumket' do_lo_lo_kan, ado_e me_nket'a, Uh, rua_k' kantege bae irlak'a. Ado_e me_nket'a, Cekateye bogek'a? Ado_mit't_ene hudisket'a, Baberte pa_sikate ku~iren' a~r.goea, pase_ye bogeyenge. Sa_rige datro_m baberte pa_sikate ku~ireye a~r.goket'a; ado_dak're topoyen khan do_rear_ena; ado_e me_nket'a, Nit do_e bogeyena; e_nte lo_lo_do_cabayena, rear_kanae. Ona thor_a din tayo_mte en'gatte_t'e rua_yena, khange ado_disa_he_c'adea, ban_ma, Mit' dhao datro_me rua_yenre in' do_ku~iren' a~r.goket'a are bogeyena, to_be_nitok' nui ho~n' onkale khan do_pase_dhorageye bogek'a. Ona me_nkate en'gatte_t' ho_t.o.k're pa_sikedete ku~ireye a~r.gokede. Khange uni en'gat do_e pa_sikedeteye go_c'ena; are o_r rakap'kedere uni do_e isir_akat'a. Khangeye me_n go_t'ket'a, Nitok' in' go do_e bogeyenteye landawa_n' kana. Ado_o_r rakap'kateye n'e_lkede do_e go_c' akan.

Khange me_nket'a, Ho_rko ma akoren go_c' ho_r.gad.ateko idikoa, in' do_okaten' idiyea? Ho, in' do_buruten' idiyea. Ado_mit't_en pa.t.ia.teye po_t.o.mkede, are he_rme_t'kede, ar buruteye mohnd_ayena. Ado_e calao idik' kana; calak' calak'te ho_rre tinre co_n' en'gatte_t' do_e bujurena, ar uni do_e_ke_n pa.t.ia.te_t'ge burureye gid_i ot.okat'a. Khane rua_r.hijuk' kana, ar ho_rre en'gatte_t'e n'e_lkede, ado_e me_nket'a, O_ko_e ren bud_hi ho_r.co_e go_c'ente no_nd.e_do_ko gid_i akade, ja_nic' toyo eman na~ha~k'ko jo_mea; cedak' co_n.no_nd.e_do_ko gid_i akade? In' go_hana buruten' idi ot.okade. Ado_ba.giadeteye rua_r_ena or.ak'te.

Source: Santal Folk Tales

Boeha Duḷa_r.

Ato reak' n'utum do Acinpur, ona atoren mit't_en Babaren barea hoponkin tahe~ kana, mit' t_enak' n'utum do Cund_a.co~r.e ar mit' T_enak' n'utum do Siril co~r.e. Din dinte unkin gidra_dokin hara

idiyena, menkhan olok' par.haok' do a.d.igan do ba.kin bad.aekan tahe~kana, Enreho~ thor.agan dokin bad.ae kan tahe~kana. La.t.u hopon do ac' baba son'ge cas abadre ar emanteak' ka.mi koreye gor.oae kan tahe~kana. Ar ka.t.ic' boeha do bha.n'gua. geye tahe~ kante ac'ren ba.r.ic' gateko son'geye gatek' kan tahe~ kana, Onate ba.r.ic' gateko son'ge gate gatete uni ho~e ba.r.ic'ena, mit' din do onko ba.r.ic' gateko sa~ote mit't.en hor. doko goc' kedea.

Ado onate thanaren pulis do uni ka.t.ic' boeha Siril n'utuman kor.a laga lagate akoak' or.ak' teko laga idi kedea, ac' dada cund.a. do or.ak' regeye tahe~ kana. Adoe metae kana 'ban'caoin' me dada'. Ado la.t.u boeha do ka.t.ic' boeha n'elte daya hec'adea, ado ac'ren ka.t.ic' boehae metadea or.ak'te bolokate in'ak' an'grop horog me ar onem horok' akat' mayamte gabao akan an'grop horok' kateye od.okena, ado thanaren pulis uni sap' kate thana teko a.gu kedea. Uniak' bica.r hoyena ar cund.a. co~r.e dusiko hudis kedea ar pha.si reak' hukumko emkeda, ar thor.adin tayom khange pha.si hoyok' reak' got.a hoyena. Ado pha.si hoyok' mit'din lahare Siril ac' dada do Siril t.hen mit't.en cit.hiye ol keda.

Dula.r.ia., Siril

As in' dohoeda besge menak'mea, ar mon'jge tahe~nme, ente in' do am n'utumte jiwini alae keda, ar onen' em akawat'me sada an'grop do tisce ona do alom gabao ocoea.

Nia.ge

In' do dada tam

Cund.a. co~r.e

Ona cit.hi ol tayom uni la.t.u boeha doko pha.si kedea, ado bar pe din tayom uni ka.t.ic' boeha ona cit.hi n'am tayome par.hao keda ar son'ge son'gete thana ophisteye hec'ena. Ado thanaren pulis koe metako kana. In' dada bodol te in'ge pha.siin' pe. Unre pulis doko metadea am dada cund.a. co~r.eak' pha.si do hoyen taya. Am do uniak' goc' hor.mo or.ak'te iditae me, unre uni ka.t.ic' boeha do mayak' muyuk' ac' dadawak' goc' hor.mowante Acinpur atoteye hec'ena, ar uni ac' dada do

or.ak' sor regeye hasawadea. Ona tayom ac'ak' jin'gire oneye em akawade sada an'grop do tis ho~ bae gabao oco leda.

Bin' Ger

Mita.n ar Campa do gate menak' kina., a.d.i gate kanakin, menkeam milwa. gate. Mita.n do iskule hijuk' senok'a, ar Campa ho~ bejae leka n'elme ona hor ar.e tege guric'e halan' bar.aea. Ar cet'bam men enka, enka t.era t.era ben'get'te bana hor.re dula.r. do janamat' kina. Mita.n ja~ha~leka iskul bae hec'len khan, enhilok' do Campa do Mita.n takoak' ato ha.bic' guric' halan'e calak'a. Ar Campa ho~ ja~ha~ leka guric' halan' bae od.oklen khan enhilok' do Mita.n do onko ato sec'te a.cur a.curte or.ak'e hijuk'a, ja~ha~ tina.k' onkate hor ban'khan reho~. Ado cet'bam men ne – hor. do, miluwa. reak' ma~ya~te Mita.n ho~ ado n~ok'o~e nonkate iskul calak' ho~ye ba.gi atar kada. Ac' baba do bogetey men menkat'a, par.haolem, ba.huamgeale nahak', par.haok'em cet' lekhan mit' din amge sukem joma. Menkhan okare suk, okoe okoeak' solha kathaye an'joma. Mita.n do Campa adere la.git'e chat.pat.ao bar.ae kana. Hara godok' reak' miluwa. suk, ona khon do cet' maran'a, asokaete nia. bida.lre?

Ayogo na, n'elme mit' din do Mita.n Campaye a.gu kedea. Mita.n en'gat – apat cet'kin mena, kusi ba.nuk' reho~ ja~ha~lekate homon' goron' kate Campakin atan' kedea. Menkedakin, Cekayam, kor.a gidra. ac'ak' kusitey n'am akawana, ado ne – hor. do cet'? Ma ja~ha~ lekatekin a.sul lenkhange. Campa do ado nond.e do bae ropha lena, Mita.ne a.nd.ic' idi kedea ako or.ak'te. Mita.n do menkhan bae senlena eken tite do. Or.ak're jogar. machageko tahe~kante, oko okote a.d.i uta.r t.aka doye mot.ra toraket'a. Na.iha.r redo Mita.n bogeteko ba.sut kedea. Cedak' acha ban' – Mita.n do sentora mit' ara~r. d.an'gra, busa.k' ga.i, sim – sukri ar bhid.i – merome kirin'ket'koa, ar bhagete bhag bhornate casok' ho~ye ehop'ena. Ado cedak'em mena, hor.o caole ho~ hoyengea ar sim – sukri, bhid.i – merom ho~ onkage gud. gud.

ha~sgem n'elkekoa, mit' bar bochor regeko san'geyena. Taenomte do ado Mita.n do bako jut ae kana, jhogr.ako rakap'keda. Mita.nren sad.gettet' tako Mita.n lagayeko meneda. Motlob do uni ja~ha~ lekate mit'domko ocok' lekhan, akoak'ge sanamak' do hoyok'a nahak'. Mita.n ho~ adoye a.r.isena, onko bako sebelae kan khan cekate bhalaye tahena. N'u~ bulkate ror. ropor.te la.r.ha.i la.git' kha.la.iiko n'ir lat.kaok'a. Mit' dom do jotokote Mita.nko ota bar.a akadegea. Campa ho~ ar cet'e mena, apabare son'ge do entet'e dar.ek'a. Enho~ adoye men menkat'gea, A.lin'ak' t.aka poesa tegebon sap' n'amkeda, ado hane nitok' o bape juta.lin' kana. Campa ac' hilittet' takoko mengoda, Eh... bogeteco hor.o caole bha.ria. dipil kataben hec'len, ar mi~hu~ merom ho~ben tia.k' a.gulet'koa, onatem la.t.ic'et' kan. Banima abenak'te or.ak' dua.r perez'akan, Chi, ror.te lajaokok'me, mase bhalako la.ima noako katha ja~ha~e. Ado nonka bako sebela.kin kante Mita.n ta.kin do arho~ ako or.ak'tekin, rua.r. hec'ena. Nond.e hec'kate Mita.n do ako atoren sanam hor.e jut.a.u t.hikket'koa. Ar na.iha.r sec'ren ato hor. do oko okote ha.nd.iye n'u ocoket'koa, jate jahanak' ta.kic' aloko janam. Ado mit' din do Mita.n do jut.pat.e senena na.iha.rte atoren hor.ante, bebak ga.i d.an'grako laga a.guket'koa, sim – sukri celege bako badlet'koa, laga lagateko sap' a.guket'koa, jako dar.eat' do hor.o caole ho~ko a.gu daraket'a. Atoren hor. do cele ho~ bako sorlena. Onko man ente laharey ran t.hik akat'ko, ado cedak'ko sorok'a. Ar ina.ma hor.o caole reak' dhomokte, Camparen apa – bare ho~ bogeteko bhakayet' tahe~kan, ne – hor. do chia.k' geko metakokan tahe~kana. Ado onatege atoren do sanam hor.ko a.r.isako kan tahe~kana. Ar ban'khan mase et.ak' atoren hor. mit't.en atote hec'kate hor.o caole ar ga.i d.an'grako idikoma?

Camparen apa – bare do ado cet'ho~ bako ceka dar.eada, eken ruha.t' ar eger chad.a do. Ayo hor. do sind. bhand. hirkha.ge Mita.nko eger kedeaa, ror. kedako, Mita.n do sea kate nahak'e gujuk'a, ar happen lohomlen khane gidi ku~r.i~t'ko khablao jomea nahak', joma rapak' do.... Mita.n tako atoren hor.ko n'am eman leko khan, n'elme onkoak' boge juda. ban' kuli kateko metakoa, Mita.n roga do bhalaye goc' akana se ban'a...? Onka ado Mita.nko sarapaea, got.a dunia. gojok' reak'ko bakhe~r. bar.aea. Ado bam mena, onko do Mita.nak' gojok' geko koyok' hohor kana. Arho~ko mena, ja~ha~rele .n'am emanle khan, ekal jiwet'te

khura. khonle jom rakabea nahak', bae bad. ae akat'lea, oka atoren ayo kanale..? Nonka lekate ado Mita.n doye bir. kiyena, gojok' gojok' ko ror. bar. ayet' khan. Ado cet'e buddhia, mar mit' din do arho~ dik ar a. r. iste sanam ga. i d. an' gra ar mihu~ merom laga idi ot. o kako. Ado cet' bam men, enho~ Mita.n do bae suk lena bacha, gujuk' reak' botor do bhitri monre ga. d. ia. uadea. Ja. pit' kak' reho~ bogetey botorok'a, ja. pit' hir. in' reho~ ti jan' ga irci kate botorgeye raga, n'el lekhan do ne hor. gem botor kok'a. No~k'o~e nonka talate ado Mita.n do dine khemaeda. Ado n'elme mit' din do jao hilok' leka ka. miye sen akana khet te. Mita.n do pat. reak' rohor. dareye ha. r samt. aeda, ac' sor reho~ a. d. i uta. r hor. onkageko ha. ha. r kana. Ado n'elme Mita.n do ekal kat. are, ina. idi sec're mit' t. en jelen' hor. ma khablao katem sogak' kede, mane bin'e ger kede. Khan Mita.n do, Menya Ja. t. u goc' kidin'am, menkate ekale kekleset'ena, ar d. hae mente ot reye bhinda. r. ena, togoc' d. at. a kateye ket. ket. e uta. rena, dene banar me~t' t. end. aren taea, ar ghuria.~ bae ben'get' rua. r. leda.. Nonka dosa n'elte atoren hor. do bako jiwi dar. eadea, tura.~t ado Bohrompur haspatal teko a. tkir kede, ar uni bin' ho~ a. d. i hahar. a, ger kate bam da. r. et', ina. korege ba. i ba. item len' bar. ae kan. Mar hor. do ado mit' t. en cuka. k're kad. ec' te hot. or adere, ar uni ho~ haspatalte idi toraye. Ado cedak'em mena, D. aktar do bogete bis phed. ocoe la. git' ko kurumut. u keda, pene din, menkhan noa pene dinre mit' gha. r. i la. git' ho~ Mita.n bae ben'get' leda, ar ekal cet' ror. ho~ ban', ado onka pene din muca. t' rey cabaena.

Atoren hor. do arho~ atore gok' a. gu kateko bae kadea ma~r. i pod. are. Ado n'elme, in'ak' khange na. iha. rren bahn'hartet' takoma jut. pat. ko jut. a. u hec'ena. Onkoge uni la~n'ga~e tahe~kanre mit' gha. r. i la. git' ho~ n'en'el bako hec'lana. N'elme onkoge nitma hec' kateko menet', Cekate a. d. i usa. ra nonka do hoe got'ena, cak' dak'pe a. tu ocoket'a, cet' dusi menak' anan', onabo n'el sojhea. Hand. ekin tahe~kan redo okor cet' hoelena, ar nond. e do bejae hoyen do...? Mita.n tako atoren hor. doko bujha. uat' koa, noko do lebr. a cat. a, khoroc oco la. git' ko don hec' akana, mar ado ako ho~ jhu~kok'. Ado cet' bam men, pocra ga. nd. i pha. siya. ra hor., botor ad. oyenako, nokoak' husra. i n'elte, ado apan a. pinko gusa. u bar. ayena ba. i ba. ite. Ar ban'khan hutka. m kha. t. igeko domao oco kok'a honec'...

Tuma_l- Ka_hni Mala